

Jungtinė nevyriausybinė vilkų apsaugos taryba

I.Kanto g. 6, 44296, Kaunas
Tel. 8 37 324 241
Faks. 8 37 324 201
http://www.vilkai.lt
El. paštas andrius@vilkai.lt

JNVAT nariai: Gamtos apsaugos asociacija "Baltijos vilkas", Lietuvos žaliųjų judėjimas, Lietuvos gyvūnų globos draugija, Klaipėdos ekologinis klubas "Žvejone", VšĮ "Lututė", VšĮ "Žalioji Lietuva", VšĮ "Ramūno ateljė" / Vilko muziejus, Inicijatyvinė grupė "Gerbk gyvūnų teises", Aplinkosaugos informacijos centras, Inicijatyvinė gamtos apsaugos bendruomenė "Pažaislio ekogrupė"

LR APLINKOS MINISTERIJAI

2008-10-15, Kaunas

DĖL VILKŲ MEDŽIOKLĖS KVOTOS PASKIRSTYMO IR DARBO GRUPĖS SUDARYMO

2006 metų kompromisinis susitarimas tarp Jungtinės nevyriausybinės vilkų apsaugos tarybos (JNVAT) ir Aplinkos ministerijos dėl vilkų medžioklės kvotų nustatymo buvo naudingas vilkų populiacijos atsikūrimui kai kuriuose Lietuvos regionuose. Vis dėlto tenka konstatuoti, kad kai kuriose savivaldybėse vilkų sumedžiojimas neproporcingas jų daromai žalai žemės ūkiui. Daug vilkų sumedžiojama miškinguose Lietuvos rajonuose, kur jie praktiškai nedaro jokios žalos. Ir atvirkščiai – agrariniuose rajonuose medžiotojai kartais net nespėja sumedžioti vilkų, nežiūrint į tai, kad ten jų daroma žala akivaizdi. Todėl manome, kad būtų racionalu ir protinga ateinančio vilkų medžioklės sezono metu numatytą kvotą paskirstyti pagal savivaldybes, kaip tai yra daroma su kitais medžiomais gyvūnais, pvz., briedžiais. Siūlomas kvotos paskirstymas būtų organizuojamas pagal tris kriterijus:

1. Vilkų medžioklė turėtų būti nevykdoma saugomose teritorijose;
2. Vilkų medžioklė turėtų būti nevykdoma tose savivaldybėse, kuriose jie praktiškai nedaro jokios žalos žemės ūkiui;
3. Vilkų medžioklė galėtų būti leidžiama agrariniuose rajonuose, pasižyminčiuose išvystyta gyvulininkyste, ypač avininkyste.

Atsižvelgdami į šiuos kriterijus mes parengėme tris sąrašus savivaldybių, kuriose vilkai būtų nemedžijami, kuriose būtų medžijami ir kuriose galėtų būti medžijami (žr. priedą). Atskirai dėl kiekvienos savivaldybės galima būtų diskutuoti, turint tam tikrus duomenis ir argumentus, tačiau mes tikimės, kad Aplinkos ministerija iš principo sutiks paskirstyti vilkų sumedžiojimo kvotą. Taip pat raginame nedidinti vilkų sumedžiojimo kvotos, kaip kartais yra siūloma, nes pagal pastarųjų metų apskaitų rezultatus nėra požymių, kad vilkų populiacija Lietuvoje didėtų.

Taip pat siūlome sudaryti darbo grupę iš valstybinių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų, kuri spręstų, kaip švelninti konfliktus tarp naminių gyvulių augintojų ir vilkų, nes išlieka tokių konfliktų aštrėjimo tendencijos.

Atsakymą siųsti adresu: I.Kanto g. 6, LT44296, Kaunas.

Priedas:

Siūlomas vilkų sumedžiojimo kvotos paskirstymas 2008-2009 metų medžioklės sezonui – 2 p.

Jungtinė nevyriausybinė vilkų apsaugos taryba

Pirmininkas
Andrejus Gaidamavičius

Lietuvos žaliųjų judėjimas

Pirmininkas
Rimantas Braziulis

Gamtos apsaugos asociacija "Baltijos vilkas"

Pirmininkas
Tomas Tarabilda

Lietuvos gyvūnų globos draugija

Pirmininkas
Benas Noreikis

Klaipėdos ekologinis klubas "Žvejone"

Pirmininkė
Eglė Baltrūnaitė

Viešoji įstaiga "Lututė"

Direktorė
Lina Snitkienė

Viešoji įstaiga "Ramūno ateljė" / Vilko muziejus

Direktorius
Ramūnas Abukevičius

Inicijatyvinė grupė "Gerbk gyvūnų teises"

Ieva Vaivaraitė

Inicijatyvinė gamtos apsaugos bendruomenė "Pažaislio ekogrupė"

Moderatorė
Renata Dėiwa Vanagaitė

Jungtinė nevyriausybinė vilkų apsaugos taryba

I.Kanto g. 6, 44296, Kaunas
Tel. 8 37 324 241
Faks. 8 37 324 201
<http://www.vilkai.lt>
El. paštas andrius@vilkai.lt

JNVAT nariai: Gamtos apsaugos asociacija "Baltijos vilkas", Lietuvos žaliųjų judėjimas, Lietuvos gyvūnų globos draugija, Klaipėdos ekologinis klubas "Žvejone", VšĮ "Lututė", VšĮ "Žalioji Lietuva", VšĮ "Ramūno ateljė" / Vilko muziejus, Inicijatyvinė grupė "Gerbk gyvūnų teises", Aplinkosaugos informacijos centras, Inicijatyvinė gamtos apsaugos bendruomenė "Pažaislio ekologrupė"

Priedas prie 2008-10-15 JNVAT rašto Aplinkos ministerijai – 2 p.

Siūlomas vilkų sumedžiojimo kvotos paskirstymas 2008-2009 metų medžioklės sezonui

Iš visų naminių gyvulių labiausiai nuo vilkų nukenčia avys. Nuo 2006 metų Lietuvoje auginamų avių skaičius padvigubėjo ir dabar sudaro 43 tūkst. vnt. Avininkystės plėtra tiesiogiai prisidėjo prie vilkų išstumimo į atokius regionus daugelyje Europos šalių. Todėl būtina laiku priimti priemonių planą naminių gyvulių apsaugai. Plėšrūnų medžioklė neišsprendžia šios problemos, nes XXI amžiuje vilkų aukojimas vardan ūkio plėtros nepateisina Europos Sąjungos siekio iki 2010 metų sustabdyti biologinės įvairovės nykimą. Šiame pereinamajame etape siūloma nutraukti vilkų medžioklę savivaldybėse, kur jie nedaro žalos žemės ūkiui ir laikinai leisti medžioklę agrariniuose rajonuose, kol dar nėra visos šalies mastu taikomos prevencinės priemonės ir neįgyvendintas kompensacinis mechanizmas.

Šiame pasiūlyme pateikiami trys sąrašai, kuriems pagal pagrindiniame rašte išvardintus kriterijus, būtų priskirtos savivaldybės, kuriose vilkų medžioklė nebūtų vykdoma (**sąrašas Nr.1**), kuriose būtų vykdoma (**sąrašas Nr.2**) ir kuriose galėtų būti vykdoma, jeigu atsirastų tai pateisinančių argumentų (**sąrašas Nr.3**). Atrenkant savivaldybes į vieną iš paminėtų sąrašų buvo atsižvelgiama į šiuos mums prieinamus duomenis: savivaldybėje auginamų avių skaičių, 2006 m. visuotinės vilkų apskaitos rezultatus, vilkų sumedžiojimą 2007-2008 m. medžioklės sezono metu, spaudos pranešimus apie vilkų atakas, saugomas teritorijas ir miškingumą:

Apskritis / savivaldybė	Avių skaičius (2008 m.)	Vilkų skaičius (2006 m.)	Sumedžiota vilkų (2007-2008 m.)	Spaudos pranešimai apie vilkų atakas 2008 m.	Nac. ir reg. parkai, rezervatai	Miškin-gumas, proc.	Sąrašo numeris
Alytaus apskritis	3835	28	1				
Alytaus r. sav.	1280	7	0		+++	24,7	2
Druskininkų sav.	34	-	0			69,2	1
Lazdijų r. sav.	2145	0	0		+++	34,9	2
Varėnos r. sav.	318	21	1		++	69,1	1
Kauno apskritis	4881	9	0				
Birštono sav.	208	-	-		+	46,6	1
Jonavos r. sav.	661	0	0			41,9	1
Kaišiadorių r. sav.	1396	4	0		+	31,5	2
Kauno r. sav.	354	0	0		+	32,7	1
Kėdainių r. sav.	373	2	0			25,5	3
Prienų r. sav.	1448	0	-		++	27,6	3
Raseinių r. sav.	426	3	0		++	23,0	3
Klaipėdos apskritis	1399	33	7				
Klaipėdos r. sav.	431	9	1		+	25,9	3
Kretingos r. sav.	308	7	6		+	34,4	1
Neringos sav.	0	-	0		+	84,1	1
Skuodo r. sav.	295	4	0		++	19,5	3
Šilutės r. sav.	347	13	0		+	22,3	3
Marijampolės apskritis	1678	8	3				
Kalvarijos sav.	304	-	0			13,0	3
Kazlų Rūdos sav.	137	-	0			59,4	1
Marijampolės sav.	291	6	1			15,3	3
Šakių r. sav.	330	0	2		+	22,9	1
Vilkaviškio r. sav.	616	2	0		+	10,6	2
Panevėžio apskritis	6968	18	3				
Biržų r. sav.	1404	4	0	+	+	26,3	2
Kupiškio r. sav.	2293	4	2	+		28,1	2
Panevėžio r. sav.	333	3	0		+	34,1	1
Pasvalio r. sav.	218	4	0	+	+	16,6	2
Rokiškio r. sav.	2705	3	1		+	28,0	2
Šiaulių apskritis	2951	36	1				
Akmenės r. sav.	263	12	0		++	32,3	1

Apskritis / savivaldybė	Avių skaičius (2008)	Vilkų skaičius (2006 m.)	Sumedžiota vilkų (2007-2008 m.)	Spaudos pranešimai apie vilkų atakas 2008 m.	Nac. ir reg. parkai, rezervatai	Miškingumas, proc.	Sąrašo numeris
Joniškio r. sav.	222	4	0		+	18,5	2
Kelmės r. sav.	518	4	0		++++	26,2	1
Pakruojo r. sav.	471	0	0			19,6	3
Radviliškio r. sav.	1254	4	0		+	25,7	2
Šiaulių r. sav.	208	12	1		+	32,7	1
Tauragės apskritis	1960	21	1				
Jurbarko r. sav.	364	8	0		+	38,2	1
Pagėgių sav.	606	-	0		+	16,7	3
Šilalės r. sav.	439	7	1		++	28,5	3
Tauragės r. sav.	551	6	0		++	38,4	1
Telšių apskritis	4260	12	2				
Mažeikių r. sav.	316	1	0		+	29,5	1
Plungės r. sav.	848	10	0		+	34,5	3
Rietavo r. sav.	175	-	-			53,2	1
Telšių r. sav.	2921	1	2		+	34,4	2
Utenos apskritis	9606	2	1				
Anykščių r. sav.	2275	0	1		+	30,6	2
Ignalinos r. sav.	1196	2	0		+++	35,5	3
Molėtų r. sav.	2301	0	0		++	28,6	3
Utenos r. sav.	2616	0	0		++	31,8	3
Zarasų r. sav.	1213	0	0		++	37,2	3
Vilniaus apskritis	5760	26	1				
Elektrėnų sav.	545	-	0	+	+	33,8	2
Šalčininkų r. sav.	992	8	0		+	46,3	3
Širvintų r. sav.	867	0	0		+	30,6	3
Švenčionių r. sav.	417	6	1		+++	55,9	1
Trakų r. sav.	374	4	0		+++	47,7	1
Ukmergės r. sav.	1475	3	0			31,4	2
Vilniaus r. sav.	972	5	0		++	39,6	3

Pastaba: miestų savivaldybės į lentelę neįtrauktos.

Nurodytas avių skaičius apima tiek pavieniūs ūkininkus ir šeimos ūkius, tiek ir žemės ūkio bendroves. Tos savivaldybės, kuriose auginama 1000 ir daugiau avių, priskirtos antram arba trečiam sąrašui.

Pateiktas vilkų skaičius nėra tikslus, daugeliu atveju diskutuotinas ir šiuo metu tikriausiai jau pasikeitęs, tačiau nežiūrint į tai 2006 metų vilkų apskaita buvo nepalyginai tikslesnė nei visos kitos vykusios apskaitos. Realią dabartinę vilkų gausą savivaldybėse aiškiau parodo vilkų sumedžiojimo statistika.

JNVAT pavyko aptikti spaudos pranešimus tik apie keturiose savivaldybėse įvykusias vilkų atakas. Tik vienu atveju (Elektrėnų sav.) šie faktai buvo patikrinti. Žinoma, buvo ir daugiau atakų, kurios buvo aprašytos ir turint tokius duomenis šią lentelę reikėtų papildyti. Paprastai visi didesni incidentai bent jau vietos žiniasklaidoje daugiau ar mažiau atsispindi. Lietuvoje, kaip ir kitose valstybėse, naminių gyvulių užpuolimo atvejų yra nedaug lyginant su tų atvejų metu padarytais nuostoliais. Tai leidžia sutelkti dėmesį į tam tikrą vietą ir palengvina problemos sprendimą. Reikia dar paminėti faktą, kad nuo 2006 metų, kada buvo iškeltas klausimas dėl plėšrūnų papjautų gyvulių registravimo, nė viena institucija iki šiol nesiėmė šio klausimo spręsti. Dėl to iki šiol neturime patikimos statistikos apie realius plėšrūnų padarytus nuostolius. Tos savivaldybės, kuriose aprašytos vilkų atakos, priskirtos 2-am sąrašui.

Grafoje „Nac. ir reg. parkai, rezervatai“ pliuso ženklais nurodoma, kiek nacionalinių, regioninių parkų ir valstybinių rezervatų patenka į tam tikrą savivaldybę. Į šiuos duomenis taip pat buvo atsižvelgiama priskiriant savivaldybę tam tikram sąrašui. Viena iš saugomų teritorijų paskirčių yra gyvūnijos apsauga ir užtikrinimas ekologinės pusiausvyros, kuri neišivaizduojama be vilko.

Savivaldybės miškingumas taip pat vienas iš svarbių kriterijų, kadangi miškingose teritorijose gyvulininkystė (taip pat ir avininkystė) žymiai menkiau išvystyta ir vilkų žalos tikimybė mažesnė. Tačiau sumedžiotų vilkų suvestinė parodo, kad tokiose savivaldybėse vilkų nušauinama bene daugiausiai, kas iškreipia vilkų sumedžiojimo kvotos paskirtį.

Informacijos šaltiniai:

1. Gyvulių skaičius 2008. Statistikos departamentas. 2008.
2. Vilkų populiacijos būklės Lietuvoje įvertinimas ir rekomendacijos populiacijos valdymo programai parengti. Ekologijos institutas. 2006.
3. Medžiojamųjų žvėrių, sumedžiotų iki 2008 m. balandžio 1 d., suvestinė. Medžiotojas ir medžioklė. 2008 m. Nr. 4.